

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

Жобалау әдісінің ойын іс-әрекетімен байланысы.

ЖАРИЯЛАНДЫ
19.09.2025СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/182600/

Хожамуратова Айнура Кобейсиновна

Алматы облысы, Алатау қаласы, Жетіген ы/а

“Инжу-Жібек” балабақшасы

Меңгеруші

АННОТАЦИЯ

Бұл мақалада мектепке дейінгі ұйымдардағы (балабақшадағы) тәрбие мен оқыту үдерісінде жобалау әдісін ойын іс-әрекетімен байланыстыру жолдары қарастырылады. Жобалау әдісінің бала дамуына әсері, ойынның педагогикалық рөлі және олардың өзара байланысының тиімді жақтары талданады. Балабақшадағы нақты мысалдар негізінде ойын элементтері енгізілген жобалардың үлгілері келтіріледі.

Кілт сөздер: балабақша, жобалау әдісі, ойын іс-әрекеті, тәрбие, мектепке дейінгі білім, шығармашылық, дағды.

КІРІСПЕ

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуда баланың тұлғалық дамуын қамтамасыз етудің басты құралы — ойын. Ойын арқылы бала айналасындағы құбылыстарды таниды, тәжірибе жинақтайды, тілдік қорын байытады және әлеуметтік қарым-қатынасқа үйренеді. Ал жобалау әдісі балаларды белгілі бір тақырып немесе мәселе төңірегінде бірлескен әрекетке тартып, зерттеу, іздену, шешім қабылдау және нәтижеге жетуге бағыттайды.

Балабақшада жобалау әдісін ойын іс-әрекетімен ұштастыру баланың жас ерекшелігіне сәйкес келетін дамытушы ортаны қалыптастырады. Бұл мақалада осы байланыс жан-жақты қарастырылады.

1. ЖОБАЛАУ ӘДІСІНІҢ БАЛАБАҚШАДАҒЫ ОРНЫ

Жобалау әдісі баланы дайын білімді қабылдаушы емес, сол білімді тәжірибе арқылы ашушы тұлға ретінде қарастырады.

Балабақшада жобалар көбіне шағын, қысқа мерзімді және балалардың жас ерекшелігіне сай тақырыптарға құрылады (мысалы: «Менің отбасым», «Көктемгі гүлдер», «Жануарлар әлемі»).

Жоба барысында бала бақылау жасайды, сурет салады, макет құрады, тақырыпқа қатысты ойын ойнайды, яғни түрлі іс-әрекет түрлері біріктіріледі.

2. ОЙЫН ІС-ӘРЕКЕТІНІҢ МАҢЫЗЫ

Ойын – мектепке дейінгі жастағы баланың жетекші іс-әрекеті.

Дидактикалық, қимылды, сюжеттік-рөлдік, драмалық ойындар арқылы бала қоршаған ортамен танысып, танымдық белсенділігін арттырады.

Ойынның тәрбиелік маңызы: қиялды дамытады, қарым-қатынас мәдениетін қалыптастырады, бірлескен әрекетке үйретеді.

3. ЖОБАЛАУ МЕН ОЙЫННЫҢ БАЙЛАНЫСЫ

Жобаның мазмұны ойынға негізделеді. Мысалы, «Дүкен» жобасында балалар сатушы мен сатып алушы рөлдерін ойнай отырып, санауды, сөйлеуді, заттарды ажыратуды үйренеді.

Ойын жобаны жүзеге асырудың құралы. Жоба барысында деректер жинау, тәжірибе жасау балалар үшін ойын түрінде ұйымдастырылады.

Жоба нәтижесі ойынмен аяқталуы мүмкін. Мысалы, «Көлік түрлері» жобасының соңында балалар «Жолдағы көлік» қимылды ойынын ойнап, білімін бекітеді.

4. БАЛАБАҚШАДАҒЫ ПРАКТИКАЛЫҚ МЫСАЛДАР

«Менің отбасым» жобасы. Балалар отбасы мүшелерінің суретін салады, қуыршақ театры арқылы рөлдік ойындар қояды, «Кім жетіспейді?» ойынын ойнайды.

«Табиғатты қорғау» жобасы. Балалар қоқысты сұрыптау ойынын ойнайды, ағаш отырғызу процесін суреттейді, табиғатты қорғау туралы тақпақтар жаттайды.

«Кәсіптер әлемі» жобасы. «Дәрігер», «Өрт сөндіруші», «Құрылысшы» рөлдік ойындары арқылы мамандықтармен танысады.

5. АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ МЕН ҚИЫНДЫҚТАРЫ

Артықшылықтары:

- Балалардың қызығушылығы артады;
- Танымдық және шығармашылық белсенділік дамиды;
- Бірлескен жұмыс пен қарым-қатынас мәдениеті қалыптасады;
- Ойын арқылы алынған білім бала есінде ұзақ сақталады.

Қиындықтары:

- Жобаны ойынмен ұштастыру үшін тәрбиешіден шығармашылық ізденіс талап етіледі;
- Барлық балалардың белсенділігін бірдей қамтамасыз ету қиын;
- Материалдық ресурстардың жеткіліксіздігі кейде кедергі келтіреді.

ҚОРЫТЫНДЫ

Балабақшадағы оқу-тәрбие үдерісінде жобалау әдісі мен ойын іс-әрекетін байланыстыру баланың дамуы үшін үлкен мүмкіндік береді. Жоба барысында бала ойын арқылы ізденеді, тәжірибе жасайды, нәтиже шығарады. Бұл тәсіл балалардың ойлау қабілетін, қиялын, тілін, әлеуметтік қарым-қатынасын дамытады. Сондықтан тәрбиешілер жобалау әдісін ойын іс-әрекетімен ұштастырып қолданғанда, мектепке дейінгі балалардың жан-жақты дамуына қол жеткізеді.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Абилова, З.Т. (2022). Жобалау әдісінің мәні. *Bulletin-Pedagogical*, Абылайхан университеті.
2. «Балабақшада жобалау әдісінің маңыздылығы». *Stud.kz*.
3. «Ойын арқылы оқыту технологиясының тиімділігі». *Stud.kz*.
5. Педагогикалық ойындар технологиясын қолдану. *Edu.mcfk.kz*.